

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็น องค์กรกลางในตลาดทุน ถ้าเราไม่คำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องโดยรอบ เราจะถูกมองด้วยความไม่เข้าใจว่าตลาดทุนที่ทำอยู่เป้าหมายเราเป็นเพียงผู้สร้างความมั่งคั่งให้กับคนที่มีเงินเท่านั้นหรือ ความจริงไม่ใช่ เราอยากเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งคงต้องย้อนกลับมาดูแนวคิด CSR ว่าการที่ธุรกิจใดก็ตามจะเติบโตอย่างยั่งยืนธุรกิจจะต้องให้ความสำคัญสิ่งแวดล้อม และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อทำให้กลุ่มรอบข้างไม่ประสบปัญหา สังคมโดยรวมก็ดีไปด้วย”

ข้างต้นเป็นความคิดเห็นที่กล่าวถึงความเกี่ยวพันด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR) กับบริษัทจดทะเบียน (บจ.) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ของ “ภัทริยา เบญจพลชัย” ซึ่งกล่าวไว้ขณะดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.)

เจตนารมณ์หนึ่งของ ตลท.คือ ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจ ผ่านสถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility Institute :

CSR) ที่เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมแนวคิด และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งที่ภาคธุรกิจพึงกระทำคือการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยการทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (CSR Report)

ปัจจุบัน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯมี 579 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 13 กรกฎาคม 2554) แบ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative

‘CSR Report’

ดัชนีชี้วัดความรับผิดชอบต่อสังคม-องค์กร

Investment : mai) 69 บริษัท และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange Of Thailand : SET) 510 บริษัท

“ประชาชาติธุรกิจ” รวบรวมข้อมูลบริษัทจดทะเบียนที่ส่ง CSR Report ประจำปี 2552 ให้กับ CSRI พบว่ามีทั้งหมด 29 บริษัท โดยตลาด mai ส่งมา 2 บริษัท คือ AGE : บมจ.เอเชีย กรีน เอนเนอจี และ ILINK : บมจ.อินเตอร์ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น ส่วนตลาด SET ส่งมา 27 บริษัท แบ่งเป็น 7 กลุ่มธุรกิจดังนี้

1.กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ได้แก่ MINT : บมจ.ไมเนอร์ อินเตอร์ เนชั่นแนล, CPF : บมจ.เจริญโภคภัณฑ์ อาหาร

2.กลุ่มธุรกิจการเงิน ได้แก่ SCB : บมจ.ธนาคารไทยพาณิชย์, KTB : บมจ.ธนาคารกรุงไทย, BBL : บมจ.ธนาคารกรุงเทพ, KBANK : บมจ.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, TISCO : บมจ.ทีเอสซี ไฟแนนเชียลกรุ๊ป

3.กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ SSI : บมจ.สหวิริยาสตีลอินดัสตรี, PTCH : บมจ.ปตท.เคมีคอล

4.กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และ

ดร.พิพัฒน์ ยอดพฤติการ

นำพล ลิ้มประเสริฐ

นาตฤดี ดิวับุตร

ต่อจากหน้า 33

“CSR Report”

ก่อสร้าง ได้แก่ CCP : บมจ.ผลิตภัณฑ์คอนกรีตชลบุรี, PS : บมจ.พุกงา เรือเอสเตท, CPN : บมจ.เซ็นทรัลพัฒนา, SCC : บมจ.ปูนซิเมนต์ไทย

5.กลุ่มเทคโนโลยี ได้แก่ SYNEX : บมจ.ซินเน็ค (ประเทศไทย)

6.กลุ่มทรัพยากร ได้แก่ THL : บมจ.ทุ่งคาฮาเบอร์, IRPC : บมจ.โออาร์พีซี, TOP : บมจ.ไทยออยล์, ESSO : บมจ.เอสโซ่ (ประเทศไทย), BCP : บมจ.บางจากปิโตรเลียม, EGCO : บมจ.ผลิตไฟฟ้า, PTT : บมจ.ปตท., PTTAR : บมจ.ปตท.อะโรมาติกส์และการกลั่น, TTW : บมจ.น้ำประปาไทย

7.กลุ่มบริการ ได้แก่ PSL : บมจ.พีริเยส ชิปปิง, BMCL : บมจ.รอดไฟฟ้ากรุงเทพ, SE-ED : บมจ.ซีเอ็ดยูเคชั่น, ERW : บมจ.ดี เอร่าวัน กรุ๊ป

CSR Award เป็นหนึ่งตัวกระตุ้น

พ.ศ. 2549 ตลท.มีการมอบรางวัล CSR Award ให้กับบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่นายก่ององในงาน SET Awards ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ของวงการตลาดทุน สะท้อนให้เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ภาคการลงทุนจะต้องหันมาใส่ใจเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างจริงจัง

“ดร.พิพัฒน์ ยอดพฤติการ” ผู้อำนวยการสถาบันไทยพัฒนา หนึ่งในคณะกรรมการตัดสินรางวัล CSR Awards บอกว่า การให้รางวัลเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้บริษัทเผยแพร่เนื้อหาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นกลไกที่ช่วยให้บริษัทจัดทำ CSR Report

“การทำ CSR Report เป็นหนึ่งในช่องทางการสื่อสารระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ไม่ว่าจะเป็นบริษัทขนาดเล็กหรือใหญ่ควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ เมื่อประเมินว่าบริษัทส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมก็ต้องทำ”

สำหรับเกณฑ์การตัดสินรางวัล CSR Awards จะใช้มิติธุรกิจเพื่อสังคม

(CSR Guideline) 8 ข้อ ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ออกเป็นแนวทางให้กับบริษัทจดทะเบียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000) และองค์การแห่งความริเริ่มว่าด้วยการรายงานสากล (Global Reporting Initiative : GRI)

กล่าวคือ ในประเด็นการกำกับดูแลกิจการที่ดี, การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม, การเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม, ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค, การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นหลักการตาม ISO 26000 ส่วนการจัดทำรายงานด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมระบุไว้ในเกณฑ์ของ GRI

อย่างไรก็ดี ยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่ถือได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศแรกๆที่เล็งเห็นความสำคัญ ทั้งยังให้น้ำหนักคะแนนมากที่สุด คือเรื่องนวัตกรรมและการเผยแพร่นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม

“เพราะการแก้ปัญหาสังคมด้วยวิธีการเดิมไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร การมีนวัตกรรมใหม่จะช่วยแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เราอยากให้บริษัทคำนึงถึงเรื่อง Social Innovation ด้วย ซึ่งเรื่องนี้ถือว่าไทยล้ำหน้ากว่าต่างประเทศ คือ ภาคเอกชนเป็นผู้นำความคิดที่จะทำ แต่ของสหรัฐอเมริกา ด้านนวัตกรรมของเขาเกิดจากรัฐบาลคิดด้วยการตั้ง Social Innovation Officer”

บริษัทต้องกล้าเปิดเผยข้อมูล

นอกเหนือจากการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแล้ว ปฏิเสธไม่ได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลการเงินด้านการทำ CSR ก็เป็นเรื่องสำคัญ เพราะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสของบริษัทอีกทางหนึ่ง

ต่อเรื่องนี้ “นาถฤดี ติวานบุตร” ผู้อำนวยการฝ่ายนิเทศสัมพันธ์ บมจ.ทีเอสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป (TISCO) มองว่า

ขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัทแต่ละแห่งว่าต้องการเปิดเผยข้อมูลมากน้อยแค่ไหน ซึ่งตนคิดว่าการเปิดเผยข้อมูลจะสัมพันธ์กับการดำเนินงานของบริษัทที่แสดงให้เห็นว่าบริษัทไม่ได้ทำเพื่อผลกำไรอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังทำเพื่อสังคมด้วย

“ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีสิทธิ์ทราบที่เราใช้จ่ายไปกับส่วนใดบ้าง แสดงให้เห็นว่าเรามีความโปร่งใส ยังมองไม่เห็นข้อเสียของการเปิดเผยข้อมูล เพราะเป็นสิ่งที่ทุกบริษัทสามารถทำได้ อยู่ที่ว่าจะกล้าทำหรือเปล่า ซึ่งการเปิดเผยจะสร้างความชัดเจนของบริษัทได้ทั้งระบบ”

สำหรับการทำ CSR Report ของ บมจ.ทีเอสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป บริษัททำรายงานมาตั้งแต่ พ.ศ. 2549 โดยเริ่มแรกจะบอกถึงกิจกรรมเพื่อสังคมที่ทำต่อมาได้เพิ่มข้อมูลและรายงานตาม CSR Guideline โดยการเปิดเผยข้อมูลการเงินเห็นจากธนาคารต่างประเทศ ซึ่งบริษัทมองว่าเป็นตัวอย่างที่ดี จึงนำมาเป็นแนวทางในการรายงาน

รายงานต้องเริ่มที่ผู้บริหาร

หากกล่าวถึงบริษัทที่ให้ความสำคัญกับการทำ CSR Report เชื่อได้ว่าหนึ่งบริษัทที่โดดเด่น คือ บมจ.ปูนซิเมนต์ไทย ซึ่งเริ่มด้วยการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ พ.ศ. 2544 และมีพัฒนาการการทำรายงานเรื่อยมาจนถึงโครงการต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืนระดับ Gold Class จาก Dow Jones Sustainability Index (DJSI) ต่อเนื่อง 3 ปี (พ.ศ. 2551-2553)

“นำพล ลิ้มประเสริฐ” ผู้จัดการการพัฒนาระบบยั่งยืน บมจ.ปูนซิเมนต์ไทย ให้ถูกแจ้สู่ความสำเร็จในการทำรายงานว่า ต้องประกอบด้วย 4 ข้อด้วยกัน

1.Top Management ต้องให้ความสำคัญ หากผู้บริหารไม่มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และปราศจากความสนใจที่จะทำอย่างจริงจัง CSR Report ย่อมไม่เกิดขึ้น

2.มีความต้องการเปิดเผยข้อมูล แต่ข้อมูลทุกอย่างไม่จำเป็นต้องปรากฏในรายงานก็ได้ การเปิดเผยข้อมูลขึ้นอยู่กับ

องค์กรว่ายินดีที่จะเปิดเผยมากนัก
แค่ไหน

3.ความร่วมมือของคนในองค์กร ถ้า
ทุกคนในองค์กรมองเห็นประโยชน์จาก
การทำรายงาน จะเกิดความร่วมมือจาก
ทุกหน่วยงาน

4.รูปแบบการนำเสนอต้องเข้าใจง่าย
น่าสนใจ เพราะรูปแบบการทำรายงาน
เป็นเชิงวิชาการ คนที่ไม่ได้อยู่ในแวดวง
เดียวกับธุรกิจ อาจอ่านแล้วไม่สนใจ
หรือไม่เข้าใจได้

"การทำรายงานเป็นเรื่องการจัดการ
อย่างหนึ่ง เมื่อเราเห็นผลรายงานแล้ว
จะพบว่าบริษัทมีช่องว่างอะไรอยู่บ้าง
ทำให้เห็นฝ่ายที่ต้องเข้ามารับผิดชอบต่อ
รอยรั่ว นั้น นอกจากนี้ เรายังได้ทราบอีก
ว่าองค์กรมีมาตรฐานสอดคล้องกัน
ทั้งหมดหรือไม่ นำไปสู่กระบวนการ
วิเคราะห์ วัดผล และปรับปรุงเพื่อให้
มีความสมบูรณ์"

เป็นประโยชน์ที่ภาคธุรกิจจะได้รับ
หากมองการทำรายงานเป็นเรื่องของ
"กระบวนการ" ทั้งยังส่งผลให้สังคมดี
ตามจากการทำ CSR ซึ่งธุรกิจจะอยู่ได้
อย่างยั่งยืน เพราะมีสังคมที่ดี

สอดคล้องกับคำกล่าวของ "Bjorn
Stigson" ประธานสภาธุรกิจโลกเพื่อการ
พัฒนาที่ยั่งยืน (World Business
Council for Sustainable
Development : WBCSD) ที่บอกว่า
"ธุรกิจไม่สามารถประสบความสำเร็จได้
ในสังคมที่ล้มเหลว"